

Aké mali dojmy súčasníci Vajnor pri oslobodení obce slávnou sovietskou armádou?

Bola Veľká noc, 2. apríla roku 1945 a veľmi pekná a slnečná. A vo Vajnoroch neobyčajne tichá. To sa už fronta čakala každým dňom. V sobotu ráno fašisti vynodili do vzduchu zbytok leteckých hangárov, duneli výbuchy, valil sa dym. Potom preorali plochu letiska, aby ho nemohli použiť sovietski letci.

Nedele bola potom tichá, pokojná, nad obzorom sa však ukazovali prvé sovietske stíhačky "raty". Ale v noci prechádzali cez dedinu ustupujúce fašistické transporty, v niektorých domoch brali kone...

Boli to krušné chvíle, Nemci mohli začať streľbu, brat chlapov, ako to mali vo zvyku. Transporty prechádzali až do skorého rána.

Prešli a dedina stichla. Ľudia vychádzali na ulici, Sovietska armáda teda musela príť už každú chvíľku. Predpoludním sa ozývala streľba z pola od Ivánky pri Dunaji z pušiek a guľometov. A desať minút popo-  
ludní prichádzal smerom od Čiernej Vody, snáď prvý sovietsky vojak do Veľkej Bratislavky, zrejme prieskumník. Vajnoráci sa zhŕkli okolo neho, vítali ho. Bol to uras-tený pekný muž s príjemným otvoreným úsmevom. Vyptyoval sa na Nemcov, ženy mu znášali ješt a piť, ktorási pri- niesla najskôr šaty s puškou, ktorí tam zanechali Nemci- sovietsky vojak ju jediným úderom prelomil a zahodil a išiel ďalej. Kto si potom hovoril, že ho mali za dedinou smerom na Raču zastreliť.

cudobatry vojak  
vo Vajnoroch

Potom prišli ďalší jeho spolubojovníci prieskumníci a za nimi sa to už valilo...

X

Nie však všetci obyvateľia Vajnor sa dožili oslobodenia v obci. Vyše 80 občanov, medzi nimi ženy i deti, boli v horách

chciet ustupovať cez hory. Táto domienka, ako sa neskoršie ukázala, stála ich takmer životy. Totiž jedna čata sovietskych priezkumníkov už v sobotu popoludní, keď boli medzitým Vajnory už osloboodené, prišla k horárni, okolo ktorej ustupovali zbytky nemeckého vojska a tak sa týmto priezkumníkom za účinnej pomoci vajnorčanov podarilo aj niekoľkých nemeckých vojakov zajat. Potom sa vybrala čata sovietskych priezkumníkov k vyššie položenej horárni u "Kucmundu" pod vedením obyvateľov Vajnor znalých terénu Alojza Číka a Alojza Bednára r. 1904. Tu čata priezkumníkov po krátkej, ale úspešnej prestrelke zničila do sto fašistov, ktorí tam mali stredisko na ústupovej ceste z Pezinka cez Babu na Mariatál. Po tejto úspešnej akcii sa priezkumníci vrátili späť k materskej jednotke do Vajnor.

Veľké bolo prekvapenie vajnorčanov u "Maahra" mysliac, že sú definitívne osloboodení, keď na druhé skôr ráno sa ocitli v obkolesení nemeckých vojakov v plnej zbroji, guľometmi, samopalmi, puškami a títo mužom kázali preliesť cez plot a postaviť sa k múru-zámer bol jasný, nerobili to prvý raz...

Potom asi pomohol nárek žien a detí, lebo Nemci po krátkej porade upustili od svojho zámeru a dali napokon príkaz mužom, aby sa zoradili do trojstupu a rušali s nimi. Viedli ich cestou na Mariatál okolo už spomínamej horárni u "Kucmundu" a len tu videli na vlastné oči prácu sovietskych priezkumníkov z predchádzajúceho dňa. Hotová skaza! A Vajnorčanov-zajatcov utekajúci Nemci chceli len a len postrielať ako partizánov. Predsa sa tak nestalo, lebo pri tomto rysujúcim sa neštastí ich zastihlo bombardovanie Mariatálu sovietskymi lietadlami a tak sa v zmätku podarilo niektorým zdúchnut. Zbytok utiekol ešte tú noc zo školy v Stupave pri ďalšom bombardovaní, kde ich strážili len starí vojaci nemeckej armády, ktorým zrejme už nevadil výsledok aj tak stratenej vojny...

obyvatelia Vajnor ako zajatci

skaza v horárni

A tak aj tito, po druhý krát oslobodení vaj-

vojnové časy

morskí obyvatelia sa vrátili do utorka 5.apríla, aby  
vianočne s ostatnými sa hlásili na Národnom výbore vo  
Vajnoroch a šli zahŕňať brázdy na letisko a zahľa-  
dať vojnové stopy v mieste. Týmto vo Vajnoroch nas-  
táva definitívne mierový život, nastáva éra budova-  
nia ľudovo demokratickej vlasti v odlišných spolo-  
čensko politických podmienkach.

X

Po skončení tejto najhroznejšej vojny, ktorá

obete vojny

si vyžiadala milióny ľudských životov na svete, aj

vo Vajnoroch boli zaznamenané obete vojny, i keď v

niektorých prípadoch nie priamo v boji. Počas pre-  
chodu fronty prišli o život vajnorskí obyvatelia

Jakub Vlček a Michal Panák, kým 16 ročný Tono Hal-  
voň zomrel na následky otravy, ktorú naložili nacis-  
ti v miestnej škole do vína s tým, že snáď sovietski  
vojaci budú toto víno z pripravených fliaš piť.

Počas SNP odišiel z Vajnor do Handlovej sám

Vojtech Jujcaj, tento sa však späť nevrátil a pred-  
pokladá sa, že bol Nemcami zastrelený a odpočíva v

niektorom masovom hrobe.

X

Tretí deň po oslobodení Vajnor, 5.apríla sa

učvorenie Revolučného NV v obci

vytvára v mieste Revolučný národný výbor Národného

frontu /NF/, v ktorom boli zastúpení na paritnom

podklade členovia Komunistickej strany Slovenska

/KSS/ a Demokratickej strany /DS/. Vytvorenie tohto

prvého Revolučného NV NF nebolo v tejto dobe ľahké,

lebo až do skončenia druhej svetovej vojny za tzv.

Slovenského štátu bola v obci prevažná väčšina oby-  
vatelstva ludáckeho zmýšľania. A tak sa stáva, že po

oslobodení táto časť húfne vstupuje do DS a takto

choeli za každú cenu ochromiť hnutie komunistov v

NF a žiadali zastúpenie v Revolučnom NV vo väčšine.

Zásluhou aktivity uvedomujúcich komunistov v obci  
sa tak nestáva.I tak sa včas predsa volí prvý pred-  
seda Revolučného KV zástupca za DS Ján O r t h .

X

Úlohy tohto Revolučného KV boli nemalé,bolo **Revolučný KV**  
treba zabezpečiť obnovu cest,komunikácií,dokonca  
na poliach zahrabat mŕtvych vojakov nemeckej armády  
a ich spojencov /sovietiski vojací,pochovaní v mieste  
pednutia boli vysúpne s pietou prevážaní na Slovin  
do Bratislavu/ a najväčší problém na úseku plynulého  
zásobovania obyvateľstva v obci.

X

Pre zabezpečenie verejného poriadku sa utvára **Národná milícia**  
vo Vajnoroch Národná milícia,jej prým veliteľom sa  
stáva Urban Z e m a n r.1914,neskoršie Cyril Z e -  
m a n r.1919.Miestna milícia,ktorá si zodpovedne pl-  
nila svoje úlohy a zabezpečovala nielen ochranu osobnú,  
ale chránila aj verejný majetok,bola po splnení svo-  
jich úloh v auguste rozpustená.

X

Len čo stíchli posledné výstrely v obci po pre- **cívenie hudby**  
chode frontu,vrátil sa i nový veselší život do Vaj-  
nor,lebo čoskoro sa ozývajú lahodné tóny dychovky,čo  
bol znak,že táto kapela žije...

Niektoří hudobníci sa vracajú od vojenských hu- **návraty hudobníkov**  
dieb,z nich Fero Fekete a Cyril Scholič dokonca z  
nemeckých zajateckých táborov,avšak všetci sa dáva-  
jú dohromady.To už kapelník Matej Belaj musel sa plne  
venovať svojim povinnostiam vojenského dirigenta,stał  
sa totiž medzičasom vojenským kapelníkom.Treba na zá-  
ver jeho pôsobenia ako kapelníka vo vajnorskej dychov-  
ke konštatovať,že práve on mal nemalú sásluhu na tom,  
že dychovej hudbe v mieste dal "švih" hodný vojenskej  
hudbe.

X

A tak na miesto kapelnícku vojnovskej dychovnej hudby nastupuje nový muž Fero Fekete, do tej doby ako člen tejto kapely. Aké odovzdanie hudby sa konal v poslednú júnovú nedelu pred Potravným družstvom na hočovej zábave, kdo sa pri tanci zišla salmer celá obec. Tu slávnostne odovzdáva Matej Belaj kapelnícku valičku novému kapelníkovi s tým, aby jeho nástavajúca a tak zodpovedná funkcia priniesla mu nie len jeho osobnú slávu, ale aj zábezpeku ďalšieho rastu vojnovskej dychovnej hudby. Preberá tento stav základnej dychovky v tento pamätný júnový deň:

Kapelník- Matej Belaj, zároveň hráč na basu

Klarinety- Viktor Fekete a Cyril Fekete

Kriálovky- Fero Fekete a František Belaj

Tenory- Štefan Grebečí a Vojtech Fekete

Trúbky- Viktor Tichý a Pavol Antalík

Bubny- Rafael Zeman.

x

Nový kapelník Fero Fekete po prevzatí hudby ako plán hudby 23 ročný nemal sice spočiatku mnoho organizačných skúseností, ale i tak sa dal plnou vervou do práce. Vytýčil si na základe svojich vlastných predstáv perspektívny plán dychovky na realizovanie týchto hlavných úloh:

- výmenu starých nástrojov vysokého ladenia za nízke aké má vojenská hudba,
- na výuku ďalších mladých hudobníkov zo školy,
- pravidelnými skúškami a nácvikmi zvýšiť umeniečkú úroveň hudby a k tomu použiť účinnú pomoc starých hudobníkov,
- doplniť notový materiál repertuárom zodpovedajúci dobe.

x

Prvý bod z perspektívneho plánu bol splnený už koncom roka doriešením výmenou a kúpou nástrojov nízkeho ladenia, k čomu pomohla zbierka v obci a spolky.

Tiež sa začali priberať mladí šiaci z miestnej skoly ako : Belovič Vavriň r.1933, Jaslovský Marcel ~~mladí mužobincov~~, Ježo Milan r.1933, Orth Alojz r.1933, Pilný Ti-tus r.1933, Tichý Zorislav r.1934, Turenič Viktor r. 1936, Zeman František r.1929, Zeman Miroslav r.1938, Zeman Štefan r.1934 a Žiška Jaroslav r.1936.

Kotový materiál pre učenie dorastu bol použitý z vlastných zásob, neskôr sa začali nacvičovať už aj skladby uznávaných autorov pre dychové hudby skladateľov Karola Pádivého, Janka Matušku, Bartolomeja Urbanca a ďalších.

x

V septembri po zvládnutí konsolidačných prác a ~~voleb do MNV~~ normalizácií života vo Vajnoroch, prichádza k novým volbám už do Miestneho národného výboru /MNV/. Aj tu bolo paritné zastúpenie, avšak ani v tomto MNV zástupcovia DS nevychádzali v ústrety v presadzovaní nutných a potrebných problémov v obci a snažili sa konkrétné návrhy na zlepšenie životnej úrovne a riadenia obce podľa súčasných noriem zo strany komunistov kompromitovať a maríť. Stačí uviesť jeden z hlavných bodov Košického vládneho programu o pozemkovej reforme, čo sa prejavilo najmä pri konfiškácii Sprinzlova majetku a až na nátlak komunistov v mieste bol tento rozdeľený medzi malých a stredných rolníkov, ako aj časti kovorolníkov v obci.

x

A práve v tomto čase sa zameriava miestna DO ~~voleb do DO KSS~~ KSS na základe svojej správnej politickej orientácie a úspechy na rozšírenie svojej členskej základne. Tak mnohí obyvatelia, ktorí ešte stáli mimo diania strany, vidiac úspechy v budovaní povojnového hospodárstva, začínajú vstupovať do radov DO KSS a podielat i na úseku masovopolitickej práci vo Vajnoroch.

x

Počiatky kolektivizácie polnohospodárstva vo Vajnoroch spadajú do obdobia hneď po oslobodení našej vlasti po druhej vojne, keď bol v obci založený Jednotný sväz slovenských rolníkov /JSSR/, ktorý vystupoval ako záujmová organizácia rolnictva v mieste.

JSSR vo Vajnoroch

Činnosť JSSR sa zameriavala spočiatku na tieto hospodárske otázky:

- zabezpečenie a rozdelenie štachetného osiva,
- zaobstarávanie umelých hnojív a ich rozdelovanie podľa nutnosti potrieb,
- pridelovanie rôznych druhov krmív dodaných zo štátnych fondov,
- rozdelovanie textilu pre rolníkov ako viazaného tovaru z trhu,
- zostaviť návrh finančných podpôr na budovanie hnojísk pre rolníkov v obci.

Prvý výbor JSSR vo Vajnoroch bol v tomto zložení: predseda Prokop Orth r.1910, tajomník Adolf Fašung r.1908 a jeho členovia Ľudovít Fekete r.1918, František Jaslovský r.1907, Václav Leška, Filip Múčka r.1898 a Štefan Orth r.1898.

funkcionári JSSR

x

V tomto období pre politicko-hospodárske upevnenie činnosti a produktivity rolníkov vo Vajnoroch, za- brigádnici pomoc činajú prichádzat im na pomoc brigádnici, odborníci z bratislavských závodov, aby im opravovali hospodárske stroje, zariadenia a náradie. Táto akcia sa stretla zo strany domácich rolníkov s veľkým ohlasom a sympatiemi.

x

Podobne ako iné spolky vo Vajnoroch, tak sa hlásia aj futbalisti k životu. Futbalový oddiel dostáva znova svoj taronový názov ŠK Vajnory a začína zatiaľ po oslo- bodení hrať len priateľské zápasy, poväčšine s jedenásť- kami sovietskych vojakov-letcov a neskôršie aj s inými

činnosť futbalového oddielu

mňostvami z okolia. Tiež sa riešil generačný problém mužstva ale aj na postoch funkcionárov klubu, tie sa dostávajú do popredia politicky správne orientovaní funkcionári z radov ČP v obci.

Na hracie obdobie majstrovskej súťaže roč.1945/46 bol ŠK Vajnory zaradený do I.tr. Pezinskej oblasti,kde hrali aj tieto ďalšie futbalové oddiely: Pezinský ŠC,ŠK PEV,ŠK Račišdorf,ŠK Stupava,ŠK Prístav,ŠK Dynamítka,RŠK Ivánka,spolu osem klubov.

Niekolko futbalových výsledkov roka: XI.sovietskych letcov 5:2,11:2,4:0,PEV 1:2,Stupava 1:7, Pezinský ŠC 0:2 a 0:1,Ivánka 1:1 a 1:5.

#### futbalové výsledky

x

Keď aj mali Vajnory svoju samosprávu na ria- ~~samospráva obce~~ denie politicko-organizačnej činnosti v mieste,predsa sa uvažovalo o pripojení obce do zväzku Veľkej Bratislavы i keď by sa mala narušiť jej doterajšia územná celistvost.Malo sa sice stať tak už k 1.januáru 1945 s účinnosťou od 31.marca,boli tu však vojnové udalosti a tak toto spomínané zlúčenie sa nerealizovalo.

Národný výbor mesta Bratislavы na svojom zasadnutí 21.septembra znova sa zaoberal otázkou utvorenia Veľkej Bratislavы.Plénum národného výboru prerokovalo tento problém z hľadiska budúceho vývoja Bratislavы a prijalo stanovisko o zlúčení všetkých pripojených obcí s Bratislavou v jeden územný správny celok.V prospech tohto návrhu hovorili dôvody politické,ekonomické,národnostné a kultúrne.Zlúčenie prilahlých obcí s Bratislavou pripravoval národný výbor s Povereníctvom vnútra.



Sbor povereníkov na svojom zasadnutí 21. decembra prijal uznesenie o zlúčení obci s Bratislavou s právnou účinnosťou od 1. apríla 1946. Stalo sa tak na základe vyhlášky PV, uverejnenej pod č. 660/46 ťr.v.. Tým prestala aj pôsobnosť MNV vo Vajnoroch, kde prevzala jeho funkciu Obvodová rada s označením OR XIII., ktorej funkciu vykonávala rada zrušeného MNV až do uskutočnenia riadnych volieb.

obec postačuje  
nám do Veľkej  
Bratislavy

- o -

1946 -

Pri zlúčení Vajnor do zväzku Veľkej Bratislavы podla štatistického oddelenia Národného výboru Bratislavы bolo v obci v tom čase 681 čísiel domov, 815 bytov a 2670 obyvateľov. V súvislosti s pripojením obce sa vynorili otázky spojenia s vnútorným mestom, ktoré bolo zabezpečované len železnicou. Národný výbor mesta v spolupráci s dopravným podnikom BEUS však toto realizoval a tak v priebehu roka sa aj Vajnory napájajú na autobusovú dopravu. Ďalej bolo treba riešiť ešte úlohy hospodárskeho a kultúrneho vyrovnania ako aj zlepšenie komunálnych služieb v mieste. Plnenie týchto úloh začal potom realizovať NV mesta Bratislavы s Obvodovou radou, ktoré ustanovili na základe výsledkov z mája t.r..

zlúčenie obci

x

Koncom apríla a začiatkom mája prebiehala v obci predvolebná kampanň, lebo sa blížili prvé volby v našom novom spoločenskom zriadení. A práve tieto volby mali dokázať správnu orientáciu politiky v štáte a mala v zámere aj upevniť jednotu pracujúcej triedy s rolníctvom a pracujúcou intelegrenciou.

predvolebná  
kampanň

I vo Vajnoroch prebiehala predvolebná kampanň agitáciou najmä medzi KSS a DS v mieste, ktoré mali

najväčšie zastúpenie, kym ostatné strany NF len veľmi malé zastúpenie.

Konečné výsledky z 26.mája vo Vajnoroch pri účasti 1638 voličov podľa platných volebných lístkov kandidujúcich strán,boli tieto:

Demokratická strana	1173
Komunistická strana	409
Strana práce	26
Strana slobody	15
biele- neplatné	15

volby vo  
Vajnoroch

Podľa týchto výsledkov volieb bolo i zastúpenie strán v orgáne NV.Za DS boli zvolení za predsedu OR František Orth a členovia rady Jozef Zeman r.1888, Jozef Zeman r.1901, Henrich Fekete,Cyril Bednár,Václav Leška,Štefan Fekete r.1908 a za KSS do rady boli zvolení Cyril Zeman a Alojz Čík.

orgán NV

X

V tomto roku sa obnovuje aj činnosť telovýchovnej jednoty Sokol vo Vajnoroch,ktorá jednota bola za slovenského štátu rozpustená.Za starostu miestnej sokolskej jednoty bol zvolený Štefan Orth a do jej výboru sa dostávajú mladé kádre z aktívnych športovcov ako bol Jozef Zeman,Jozef Taktáč r.1921, Jozefa Hatala r.1927 a ďalší.Rady jednoty doplňujú kádre z mladých robotníkov,remeselníkov a študentov.Molnica mládež je stranou od tejto jednoty a grupuje a ešte stále v SKM,ktorý bol však v priebehu roka rozpustený,takisto bol v intenciách nariadenia vlády rozpustený aj skauting v meste.

Telovýchovná jed-  
nota Sokol

X

Zaniknutím SKM a skautingu boli vytvorené podmienky na založenie nového mládežníckeho spolku a to Svazu slovenskej mládeže /SSM/.Počiatky tohto novovyt-

voreného mládežnického spolku niektorí funkcionári z jeho radov nedocenili a nepochopili výchovu mladého človeka v uchu nového politického razenia, prichádza k stagnácii a napokon j k zániku SSM. **vytvorenie SSM** Vďaka už predchádzajúcej ostrážitosti DO KSS, ktorá nedzitým zorientovala sa na iné mladé kádre, oživuje sa znova činnosť SSM z radov mladých študentov na čele s Jozefom Dolejším r.1931, Jaroslavom Fašungom r.1930 a Annou Zemunovou r.1932.

Za krátky čas zohrala táto skupina pozitívnu úlohu pri pomoci DO KSS a MNV vo Vajnoroch najmä v nastávajúcich obdobiach.

X

Pri pohľade do histórie divadelníctva vo Vajnoroch na rozhraní druhej svetovej vojny, treba poukázať na podmienky za ktorých sa pracovalo do roku 1945 a po ňom. Za prvej republiky boli v obci prakticky dva divadelné súbory. Najprv ako prvý Študentský, potom Omladina ako pokračujúci, na druhej strane sohorský divadelný krúžok pri televýchovnej jednote. Do prvých krúžkov sa dostávali neskôr členovia bývalej katolíckej mládeže, ktorá bola pod vplyvom hlinkovej ľudovej strany. Druhý súbor tvorili pokrokovejší občania bývalej telocvičnej jednoty Sokol, ktorý bol politicky orientovaný národnno-socialistickou stranou a podľa toho bol aj repertuár jeho hier, ktoré nacvičovali obe tieto súbory. V obidvoch súboroch boli však dobrí herci a bolo len na škodu pre rozvoj ochotníckeho divadla vo Vajnoroch, lebo sily sa triestili. V tom čase však nebolo možné z protichodných politických názorov spojiť túto činnosť v jeden divadelný krúžok.

X

K podstatnému osraku v činnosti ochotníckeho ~~činnosti~~ ~~činnosti~~ ~~činnosti~~  
divadla vo Vajnoroch došlo po roku 1945, kedy bola  
mládina aj s jeho krúžkom rozpustená. Bolo by však  
len na škodu, keby sme sa nevrátili k jej takmer de-  
satročnej činnosti, keď sa predstavili s mnohými hra-  
mi, ktoré čerpali zo života dedinského ľudu, z jeho  
vlastného tak blízkeho im prostredia. Prierez týchto  
hier: Dedinský krutáň, Križ pod lipami, Marnotratný  
syn, Maryša, Na pomoc bližnemu, Dračí pazúr, Bludár,  
Štedrý večer sirotky, Lydia, Keď masiacik svietil, Tri  
vrecia zemiakov a iné.

Spomienka na tých čo sa na javisku vystriedali  
pri tomto ochotníckom divadelnom krúžku:

Muži- Belaj Vojtech, Bajbár Vojtech r.1922, Brú- ~~muža~~ ~~činnosti~~  
der Ľudovít r.1919, Fašung Ferdinand r.1925, Fašung ~~muža~~ ~~činnosti~~  
František r.1923, Fašung Michal r.1923, Fekete Franti-  
šek, Fekete Ľudovít, Grebeči Félix r.1920, Hrabák Bohu-  
mil r.1924, Krištofič Jozef r.1921, Krištofič Kristián  
r.1914, Lobpreis Dionýz r.1916, Nádaždy Cyril r.1921,  
Nádaždy Pavol r.1923, Pilný Pavol r.1915, Pilný Matej  
r.1925, Polák Henrich r.1922, Zeman Cyril, Zeman Félix  
r.1918, Zeman Štefan r.1919, Zeman Metod r.1920, Zeman  
Václav r.1924, Zeman Jozef r.1925 a Žiška Urban r.1919.

Ženy- Bajbárová Ľudmila r.1925, Benárová Teré- ~~čas~~ ~~činnosti~~  
zia r.1925, Belajová Katarína r.1919, Benčičová Anna  
r.1916, Brúderová Katarína r.1919, Brúderová Terézia  
r.1925, Fašungová Alžbeta r.1922, Fašungová Štefánia  
r.1921, Feketeová Anna r.1928, Feketeová Hedviga r.  
1924, Feketeová Katarína r.1925, Feketeová Ľudmila r.  
1920, Hlavatá Mária r.1918, Krištofičová Jozefína r.  
1926, Kudrnáčová Ľudmila r.1920, Kudrnáčová Serafína  
r.1925, Nádaždiová Agneša r.1931, Smňová Agneša r.1919,  
Tesárová Terézia r.1922, Vitáľošová Anna r.1923, Zema-  
nová Alojzia r.1928, Zemanová Katarína r.1923, Zemano-  
vá Mária r.1921, Zemanová Terézia r.1923 a Žišková  
Hedviga r.1918 /64/.

O ďalšie osívenie divadelnej činnosti po tom-  
to obdobi sa postarali členovia miestnej televýchov-  
nej jednoty Sokol, ktorý krúžok zostal už len ako je-  
diný vo Vajnoroch. O rast tohto divadelného krúžku sa  
postarali v prvom rade Jozef Zeman, Ondrej Peká r. 1920,  
Jozef Takáč a ďalší, ktorí takto spoločnými silami  
nastúpili cestu k novému rozvoju divadelníctva v  
meste.

Hned po založení predstavuje sa novovybudovaný divadelný hrá-  
a doplnený krúžok z ľadov aj iných ochotníkov v mies-  
te hrou od Františka Urbánka "Kliaťba", no časom pri-  
búdali stále nové a nové divadelné hry ako Matka, Pri-  
bina, Štyri strany sveta a aj operety Tá naša stanička,  
Vy krásne Tatry malebné, potom hra Divá Bára a znova  
opereta Voľný vietor.

x

Na vajnorské hody 29. júna sa konal na domácom  
 ihrisku vzácný a pritom zaujímavý futbalový zápas,  
 keď domáci futbalisti hostili zájazdovú jedenáštku  
 AC Sparta Praha. Hostia práve tu nastupovali na prvý  
 z propagačných zápasov na Západnom Slovensku po nes-  
 lávnom zápase Čechy, Morava-Slovensko hrané v Bratis-  
 lave, ktorý sa sice skončil bratskou remízou 1:1, ale  
 zápas mal nechutnú dohru vyčíhaním reakčných živlov  
 zo strany domácej reakcie a tak zápas sa skončil nie-  
 len športovým, ale aj politickým fiaskom.

O to bolo ich väčšie prekvapenie, keď ich v obci  
 vítala dychovka pochodom reprezentujúci ich farby  
 "Červeno-bíly" a aj samotný zápas sa niesol v pria-  
 telskom ovzduší, kde zvíťazil nielen futbal, ale sa  
 potvrdili aj bratské styky Čechov a Slovákov, čo sa naosta-  
 tok prejavilo na spoločnom posedení hráčov a funkcioná-  
 rov po zápase.

V tomto priateľskom futbalovom zápase sa hostia

AC Sparta vo  
Vajnoroch

predstavili s mladými nadajcami, neskôr súmi reprezentantmi ako bol Blažejovský, Karel II., Bláha a ostatní. Domáci su tiež posilnili a takže bol v záujúci zápas, i keď domáci prehrali v pomere 4:1 gólem Žemana za domáčich, predsa tento plne zaujal vyše dva tisíce návštěvníkov z radev domáčich fanúšikov, ale aj z blízkeho okolia.

Niekoľko ostatných futbalových výsledkov z roka: Ružinov 3:2 a 4:3, Stupava 2:1, a 1:2, Záhorská Bystrica 5:3, Čífer 0:6, Dioseg 8:2, Šarfia 6:2 a 3:2, Ivánka 6:4, PEV 0:5, Omladina 2:2, Poštári 3:0, RŠK Petralka 6:0, Prievoz 1:2, Chemické závody 3:5.

x

V decembri na záver roka uskutočnila dychová hudba vo Vajnoroch pri príležitosti svojho 80-ročného trvania v sále Potravného družstva slávnostnú akadémiu a s veľmi dobrým hudobným a speváckym programom. Už v úvode v prvom bode programu sa predstavili pozorným poslucháčom tí najmenší žiaci dychovky a čele s 8 ročným Mirkom Žemanom skladbami Pod našimi okny od Čermáka, ako aj valcíkom Sukýnka od V. Bláhu. V hlavnom programe sa predstavila celá dychovka skladbami od Františka Kmocha "Kmochiáda", Emila Doležela "Zmes slovenských piesní", Františka Brahmsa "Uhorský tanec č. 5 a 6". Spevom s gitarou sa predstavili bratia Jozef a Bohuš Žemanovci.

Pre veľký úspech všetkých prvého takého podujatia, sa táto akadémia viac krát opskovala v inej obmene, avšak vždy v preplňnej sále v obci.

- 0 -

1947 -

V dňoch 5 a 7. júla sa konal vo Vajnoroch počárový futbalový turnaj za účasti tradičných súperov

mestiev AC Čeklís, ŠK Ivánka, ŠK Račišdorf a domáceho ŠK Vajnory. Výsledky z prvého dňa turnaja:

Vajnory- Ivánka 7:0, Račišdorf-Čeklís 3:1, teda do finále postúpili víťazi Vajnory a Račišdorf. V dramatickom finálovom zápase až v závere podlahli domáci hostom v pomere 2:3, takže obsadili len druhé miesto.

Ostatné futbalové výsledky roka z priateľských, alebo majstrovských zápasov: Uhorská Ves 2:6, Energia 1:1, Omladina 0:4, ŠK Petržalka 2:0, Stupava 0:2, ZAC 3:0, Čeklís 2:0, BEUS 3:1, Poštári 3:0, Ivánka 1:1, Lanžhot 4:2, TKNB 5:2, Jur 2:1, Maďarský Bél 0:2, Dioseg 2:3, Pezinok 2:3 a 5:4, Modranka 7:1, RŠK Trnava 1:3.

- ○ -

1948 -

Medzníkom v historickej tvorivosti a ďalšieho kvalitatívneho rastu vajnorskej dychovej hudby bolo zimné obdobie tohto roku, keď berie nad ňou patronát neskôr zaslúžilý umelec Janko Matuška v nácviku a vylepšení celej hudby. Sám sa dal na nácvik programu do bratislavského rozhlasu a práve jeho zásluhou sa 30. januára vo večerných hodinách nesú éterom rozhlasu tóny vajnorskej dychovky s predstavou Ferdiša Dušku, ktorý oboznamuje poslucháčov o tradícii miestnej dychovej hudby. To potvrdzuje, že celá republika vie o živote a činnosti tejto malej doteraz neznanej hudbe.

x

V kritických dňoch Februára, keď ako všade pokúšala sa reakcia maríť budovanie socialistickej vlasti na všetkých hospodárskych a politických úsekcích. Pracujúci sa jednoznačne postavili za Komunistickú stranu a NF v našom štáte. Aj vo Vajnoroch na jej podporu sa volí Akčný výbor národného frontu. Jeho predsedom sa stáva Štefan Orth a tajomníkom

Cyril Bednár, kym na úseku ľudovej správy mesto  
Ľudovej rady sa utvára Dočasné správna komisia,  
ktorá preberá hospodársko-politicke riadenie na  
čele s predsedom Cyrilom Bednárom r.1906.

Aj samotné volby po porážke reakcii prebiehali vo Vajnoroch, ako aj v celom štáte radosne  
a manifestačne. Medzi politickymi stranami v meste prišlo k dohode na kandidátke NF, ktorá v samotných volbách slávila svojim víťazstvom veľký úspech  
a dala tak pádnú odpoveď aj domácej reakcii.

x

Vyhľáškou Povereníctva vnútra z 11.júna čís. ~~názov obce~~ 954 Úradného vestníka zmenil sa aj názov tejto na- ~~Dvoznaik~~  
šej predmestskej obce z Vajnory na D v o r n í k .  
Túto zmenu názvu prijali všetci obyvatelia s nevôlou poukazujúc na starú tradíciu obce, za ktorú hovorili výšivky, malby, dychová hudba a dorábanie známeho a kvalitného vína. Čas predsa ukázal, že títo oponenti z radov vajnorčanov mali pravdu... .

x

V letných mesiacoch je viďieť vajnorskú dychovku v Prahe. Najprv koncom júna tam vyhrala na Poľnohospodárskej výstave na Petříne a hneď o 14 dní aj na Všeobecnom zlete. Obveselovala do sprievodu jak Hanácku župu z Moravy, kde hrala na čele jej sprievodu, tak aj ostatných občanov Prahy a účastníkov zletu. Všetci takmer do jednoho volali zdravili hudbu..."až žije Slovensko, Praha zdruví Bratislavu a pod.". Večer sa im dychovka opätila vyhľávaním veselých pesničiek na počúvanie i do tanca v sále v Korune III. na Karline pod viaduktom. A veru, všade sa tečili muzikanti pozornosti svojimi typickými slovenskými ľudovými krojmi, čo len napomohlo dobrej reprezentácii nášho folklóru.

x

Tento rok priniesol prevratné zmeny nielen v **vývozem ŽTO**  
našom politickom živote, ale aj na poli športovom.  
Vo Vajnoroch sa vytvára Jednotná telovýchovná orga-  
nizácia /JTO/ pri sokolskej jednote, kde sa sústre-  
ďujú aj tieto ostatné športové oddiely v obci: fut-  
balový, hokejový, volejbalový, hádzanársky- všetky pod  
jednotným spoločným názvom "JTO Sokol Dvorník".

X

S týmto zásahmi prichádza aj k zmenám v ūtruk- **futbalový cíel**  
túre futbalových súťaží Bratislava-okolie, kde bol  
zaradený futbalový oddiel JTO Dvorník. Kým jarnú se-  
zónu majstrovstva dohrávajú ešte pod starým názvom  
ŠK Vajnory v oblasti Bratislava-okolie, do jesenného  
majstrovstva je zaradený pod novým názvom JTO Dvorník  
ale do inej oblasti a to Bratislava-okolie I. trieda  
A- kde hrajú len jesennú časť. Tu boli zastúpené vyni-  
kajúce celky, ako mužstvá z Prievidze, Komjatic, Nových  
Zámkov, Komárna, Šale a iné.

Toto obdobie je zlatým vekom miestneho futbalu,  
ved seniori hrali na úrovni terajšej divízie, juniori  
hrali v II. triede bratislavskej oblasti a navyše tu  
bol ešte výborný dorast.

X

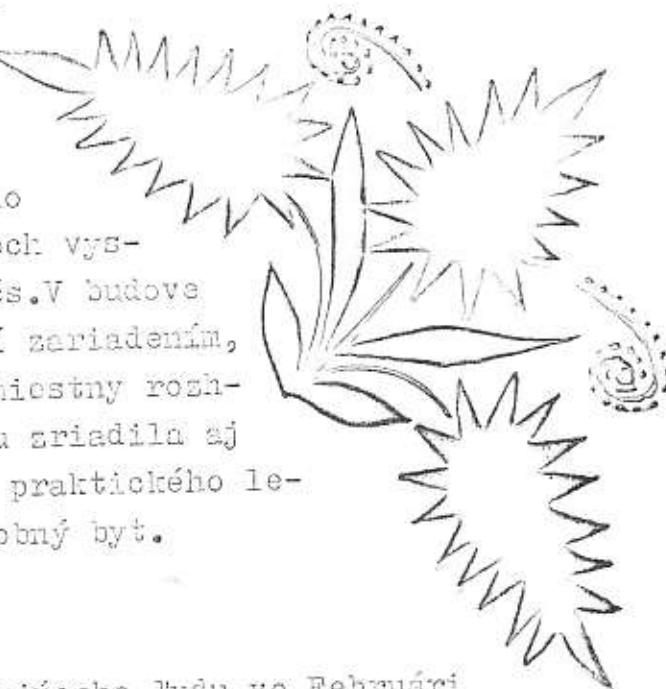
Dôkazom dobrej úrovne futbalu vo Vajnoroch do- **futbalový turnaj**  
kázal májový futbalový turnaj o "Pohár Úverného družst-  
va", ktorý sa konal na domácom ihrisku za účasti ŠK  
Ivánky, ŠK Petržalky, AC Čeklícu a domáceho tímu. V pr-  
vom zápase domáci porazili Ivánku v pomere 2:1 a vo  
finále aj Čeklis 1:0 a tak dokázali nielen svoje fut-  
balové kvality, ale získali aj tento cenný pohár.

Niekoľko ďalších výsledkov: Sereďský ŠK 5:1, Jur  
2:7, TKMB 3:3, Ivánka 6:1, Prievoz 2:1, RŠK Trnava 8:0, **súčinnosť výsledkov**  
Rača 4:3, Senec 1:3, Maďartbél 2:1 a 1:0, Žel. Trnava 1:0,  
Prievidza 1:5, Komárno 5:2, Žabokreky 1:1, Šala 5:1.

1949 -

Konečne v tomto roku  
bola dokončená a odovzdaná  
do užívania budova Miestneho  
národného výboru vo Vajnoroch vys-  
tavená v hodnote 3,5 mil.Kčs.V budove  
okrem vybavených kancelárií zariadením,  
je aj zasadacia, neskôr tiež miestny rozh-  
las, knižnica a navyše sa tu zriadila aj  
ordinácia a ambulancia pre praktického le-  
kára a jemu pridelený služobný byt.

x



Ked po víťazstve pracujúceho ľudu vo Februári  
prevzali politickú moc strany pojaté v MF na čele  
s KSČ a po vydaní zákona o budovaní Jednotných roln-  
níckych družstv /JRD/ na dedinách, zaniká vo Dvor-  
níku JSSR a vytvárajú sa podmienky politickou prá-  
cou DO KSS na základe správnej agitácie rolníkov  
pre myšlienku založenia JRD v obci.

Aké boli vtedajšie podmienky?

Spočiatku v obci neboli takmer žiadne. Bol tu  
síce rolnícky liehovar, ktorý pracoval od oslobode-  
nia do roku 1948 a ktorý mal 40 účastníkov s 1237  
podielnmi s hodnotou podielu 100.-Kčs, čo však ne-  
bolo dostačujúce.

Na realizáciu založenia JRD v mieste a spli-  
nenie smernice strany a vlády na úseku kolektivi-  
zácia, zakladá sa aj vo Dvorníku v tomto roku "Príp-  
ravný výbor" v tomto zložení: Múčka Filip ako pred-  
seda, Faüung Emil r.1912 ako tajomník a členovia Bed-  
nár Cyril, Srp Ján r.1912 a Vitáloš Jozef r.1906.

Prípravný výbor  
na založenie JRD

x

Členovia tohto Prípravného výboru prišli na  
myšlienku založenia najprv Hydinárskeho družstva s

úmyslom, aby toto ako prvý prešlo v rámci výrobcu  
náboju do JRD a proto hneď aj rozprádili akcii  
náboru do tohto družstva z radov rolníkov, ako aj  
kovoorelníkov v obci. Členovia DO KSS si vytýčili  
konkrétné záväzky zamerané na vystavenie objek-  
tov v rámci svojponoci pre započatie najprv od-  
chovu kurčiat, ako aj chovu čistokrvnej hydin, ďa-  
lej že tento areál oplotia a vysadia stromkami.

Po pridelení stavebného materiálu od Pove-  
renictva poľnohospodárstva, ako aj úveru finanč-  
ných prostriedkov sa i tak stalo. Na tejto veľkej  
brigádnickej akcii sa pravidelne odpracovávali  
spústy brigádnických hodín, najmä členovia DO KSS  
ako Bráder Lukáč r.1906, Bráder Michal r.1915, Čík  
Karol r.1902, Fašung Emil, Jangl Adem r.1910, Hat-  
nančík Ján r.1919, Novák Miloš r.1906, Pavlas Zde-  
nek r.1923, Šešanský Štefan r.1916, Srp Ján, Zeman  
Bedrich r.1911 a Zeman Cyril.

#### Kydimárska farma

Výstavba tohto prvého nastávajúceho druž-  
stevného objektu sa aj s výstavbou bytu pre kimi-  
ša a ošetrovateľa kurčiat a sliesok ukončila tak,  
že celý tento areál bol daný do užívania ešte kon-  
com roka.

#### X

Zároveň sa začína nábor v obci do JRD medzi malými a strednými rolníkmi zatiaľ do II. typu s touto skladbou:

- orná pôda, lúky a pasienky sa majú obrábať a ošetrovať spoločne, teda bez vinohradov
- hospodárske zvieractvo všetkých druhov pos-  
téva zatiaľ v súkromnej držbe u jednotlivých členov.

Pre náborovú akciu vo Dvorníku boli vybrati poličko vyspelí pracovníci a znalých mestských po-  
merov z radov DO KSS, ako aj zložiek NF v obci. Veľ-

kou pomocou bola tiež agitátorška pomoc patroni- agitácia do čin-  
znych závodov z mesta, s ktorých mnohí pracovníci  
už predtým konkrétnie pomáhali mestným rolníkom  
ešte v JSSR. A tak sa začala nevídaná akcia pre-  
vedšovania rolníkov k vstupu do JRD a návštavy  
agitátorov sa konali v dônoch rolníkov večer čo  
večer. Zámer tejto akcie bol splnený, lebo už kon-  
com roka bola potrebná základňa jak v pôde, tak aj  
členskej základni.

Zároveň boli urobené aj prípravy na dosadenie  
organizačných pracovníkov na riadenie družstevnej  
velkovýroby a do funkcií skupinárov boli zvolení  
skúsení malí a strední rolníci.

Vedenie družstva na základe týchto výsledkov už vyčverením JRD  
11. novembra zahlasuje JRD Dvorník II. typu na zapí-  
sanie do súdneho registra.

X

Po ďalšej reorganizácii futbalových súťaží na činnosť futbalov-  
tento rok je TJ Dvorník zaradený už len do II. trien- výkonu očakávanu  
dy bratislavskej oblasti, kde majú hrať spolu s os-  
tatnými 13 mužstvami a to nielen z mesta, ale aj oko-  
lia. Hracie obdobie bolo určené na jar-jeseň a tu bol  
Dvorník veľmi úspešný, lebo pri konečnom hodnotení  
obsadiл velmi pekné 3. miesto, keď získal z 26 majstrove-  
kých zápasov 33 bodov z 13 víťazstiev a 7 remíz, preh-  
ral 6 zápasov a skore 43:35 gólov.

Niekolko výsledkov z ich zápolení jaka majstrove- výsledky futbal-  
kých, tak priateľských stretnutí v priebehu roka: Iván- Lístov  
ka 1:1 a 0:2, Petržalka 3:1 a 3:6, Veľký Biel dva krát  
1:0, Bernolákovo 3:2 a 1:4, Zémok 0:0, Prievoz 7:3 a 2:2,  
Rača 0:0 a 0:2, Energia 2:1 a 1:3, Slovňaft dva krá 1:0,  
Biskupice dva krá 1:1, Čalovo 5:0 a 3:0, BEUS 1:3, Zá-  
mok 4:1, Dunajská Streda 0:4 a 0:0.

1950 -

I keď bolo JND v obci založené, nemohlo začať hospodáriť v rámci družstevnej veľkovejrouby, lebo medzi ľuďmi mali rolníci zasúťe osiminy na svojich pozemkach a z toho dôvodu museli oddialiť spoločné hospodárenie až o jeden rok a to po skončení hospodárskeho ročku. Za tú dobu bola prevedená už aj Hospodárska technická úprava pôdy /HTÚP/ v chotári scelením bývalej urbárskej pôdy obce, potom cirkevnej, školskej a spustenej pôdy. Keďže neskôršie prichádza aj k sceleniu ostatných lánov v obci v rámci HTÚP, ktoré dosluhujú miesto svojich pôvodných názvov len číselné čísky, podávame týmto pre nastávajúce generácie názvy polí a vinohradov, ktoré sa pred scelením nachádzali v starom vajnorskom chotári po takmer celé stáročia:

- názvy polí: Rajbárovské, Bartálske, Bytčové, Dlhé, Hadové, Harsbach, Hoferské, Humenice, Kapustnica, Košinské, Kráciány, Kučovanice, Langrub, Na konci, Nad jazerkom, Nemecká dolina, Na zelených, Na Valku, Pod hájom, Pri majeri, Pod silnicou, Proboštové, Pod valkom, Pasinek, Pod križom, Príčne, Pískevé, Prosniská, Prostredné, Repné, Silnice, Silničky, Struha, Svrlátky, Šinkovské, Šuty, Šajba, Štepnice Malé a Veľké, Tuhovské, Uhlišská, U kríža, U hasu, U Hlósza, U majera, U Vízeka, Valčekovské, Vlčí hŕbet, Vélikové, Vlašišové, Zbrody, Záhrady, Zadné, Za lesy.

- názvy viníc: Barany, Bodinare, Bolnáre, Bočanové Malé a Veľké, Brúdare, Čverny, Čvikle, Dolné, Fašanky, Filistíny, Grefty, Gonvalovské, Graifle, Hembóty, Komore, Kobyláky, Kričevé, Koláčky, Liničáky, Nebosice, Olší, Prepoštaké, Pusté, Počtoňné Prostredné a Dolné, Prešovne, Peure, Rendlíky, Roncóny, Solcare, Široké Malé a Veľké, Táboriny, Trnova hora.

A tak po hĺbkach súčinní všeobecných masových složiek v agitačnej práci, mohlo začať komočne JPD Bratislavské

člava- Dvorník hospodárič podľa provádzenejho poriadku JRD II. typu od 10. septembra 1950 s touto členstvou založenou a pôdnym fondom:

- počet členov	453	členosť JRD
- počet polnohospodárskej pôdy v ha	816	
- z toho ornej pôdy v ha	392	

Prvá správa JRD II. typu bola v tomto obsadení:

Cyril Bednár ako pred ťa a členovia Emil Fašung, Vojtech Glonec r. 1907, Pavol Hlavatý r. 1921, Jozef Panák r. 1910, Jozef Leška, Jozef Vitáloš, Jozef Vlašič, Jozef Žeman r. 1913, Ľudovít Žeman r. 1910.

Členovia dosiahnutého výboru: Ján Grebeči ako pred ťa a členovia Pavol Bríder r. 1907, Adolf Fašung, František Felkete, Ľudovít Janderla r. 1895, Adolf Vlăšek r. 1905, Cyril Žeman, Jozef Žeman, Vladimír Žeman r. 1912.

Jútníkom sa stáva Matej Pilny.

Vedúci polních skupín: František Fašung r. 1912, Jozef Nádašdy r. 1898, Filoména Vitálošová r. 1913 a Jozef Vitáloš.

Pre začiatok organizovania výroby v polních skupinách bola prijatá zásada, aby každý člen podľa vlastnej pôdy do spoločného hospodárenia si naplňoval aké plodiny by chcel pestovať pri vypracovaní cestných plánov, ďalej boli členovia dnuščova vyrosumení, aké množstvo sadív a osív majú dodáť do spoločného hospodárenia na prvý hospodársky rok 1950/51.

x

Prvýkrát po oslobodení vlasti a ukončení vojny, boli ohlášené prehliadky a súťaže dychových hudieb v rámci Ľudovej umenieckej tvorivosti /ĽUT/ a mali prebiehať v okresoch, krajoch a mestskatok v celoslovenskej súťaži ĽUT. Na tieto súťaže sa pripravovala i Vojnorská dychová hudba a po starostlivom nácviku postúpila pod vedením kapelníka

členosť  
člensko

Peru Feketeho priamo do krajskej súťaže, ktorá sa konala v máji v Trnave, kde súťažili hudby Západoslovenského kraja. Tu boli podľa súťažných propozícií vytvorené dve kategórie a to "A" zo závodných hudieb, ktorým v kategórii "B" súťažili dedinské dychovky.

Dychovka z Dvorníka bola zaradená do B skupiny a pred súťažnou porotou sa predstavila týmito skladbami:

- pochodom od Matušku-Doležela "Okolo našej záhradky" ako povinnou skladbou,
- "Malou tanecnicou" od Mateja Belaja ako výberovou skladbou.

cíhňu dychových  
hudieb v Trnave

Prvý krok v takejto súťaži a hned aj prvé miesto dychovej hudby z Dvorníka z účasti 11 malých dychoviek naznačilo ďalšie jej kroky dopredu a čom sa presvedčíme v budúcnosti tejto hudby.

x

Už o mesiac v júni, ako krajský víťaz svojej kategórie reprezentuje Západoslovenský kraj už na celoslovenskej súťaži dychových hudieb B kategórie vo Svite. Tu sa kolektív predstavil porote s tou istou povinnou skladbou, ale vo výberovej časti si zvolil náročnejšiu skladbu, overtuру od Václava Papša "Moravo, zem milovaná". A zase vyhráva prvenstvo, keď zanecháva v celoslovenskej súťaži za sebou ďalších účastníkov a to dychovky z Hlavnoviec z Východoslovenského kraja, Likierku z Banskobystrického kraja z Hnúšte a naostatok Ladce zo Stredoslovenského kraja.

prvenstvo dyc-  
hovky vo Svite

x

Jedným s najstarších odvetví športu, ktoré sa spo- maločnie veľoje-  
mína ešte pred futbalom, bol v mieste v o l e j b a l . bieľoviano cdičiu  
žijúci pamätníci spomínajú, že ešte ako študenti ho hrávali už v roku 1919 na "Rajčury", potom sa spomína v roku

1933 pri zakladaní ŠK Vajnory, ďalej v roku 1948 pri zjednocovaní TJ. To sa však volejbal hral v týchto obdobiah viac menej rekreačne medzi študentmi, ako aj žiakmi miestnej školy.

Až v tomto roku sa začína hrať organizované, keď sa sahlasuje družstvo volejbalistov pod názvom Sokol TSD Dvorník do mestskej súťaže kde už medzitým hrali družstvá Rača, Lamač, Štátnej banky, Spoje, Prievoz, Hydro stav a Sokol Koliba.

Základný káder tvorili títo hráči: Bednár Ambróz r.1931 /neskorší vynikajúci plavec/, Cagan Alojz r.1927, Hoššo Jozef r.1933, Polák Ján r.1934, Surovka Ladislav r.1926 a Takáč Štefan r.1931.

x

Ked sa vrátil počiatkom tohto roku späť do materského futbalového klubu hráč Jozef Tibenský, ktorý medzi tým obliekal ligový dres OAP Bratislava, ako aj TŠS Trnava, ďalej dobrý útočník Andrej Révay zo Železničiarov ako aj Edo Vlček z TKNB, zdalo sa že bude vytvorené veľmi kvalitné mužstvo v mieste. Nasvedčovali tomu aj počiatoné výsledky, ale žiaľ nedotiahli to až do konca, lebo práve v závere nemali dostatok sín, lebo v majstrovstve II. triedy skončili v mestskej tabuľke z 12 účastníkov až na 9 mieste, keď z 22 zápasov vyhrali len 7, v 2 remizovali a až 13 prehrali so skóre 39:56 gólov a ziskom 16 bodov.

činnosť futbalového od-  
dielu

Pozrime niektoré výsledky: Sokol Závod 5:3 a 2:0, ~~zuchalovské výsledky~~ Rača 4:2, SNB 3:3, Kovosmalt 5:3 a 0:2, Matador 3:1 a 1:1, DOZÁB 2:4, Práca 2:3, Slovan "C" 6:1 a 0:7, Zámok 3:1 a 1:4, Prievoz 1:2 a 2:2, Trnávka 1:2, Železničari 2:3.

- o -

1951 -

V jenuári pri príležitosti 85-výročia založenia

dychovej hudby vo Vojnorskej sa počasia slávnostného koncertu, kde okrem programu odovzdáva zástupca magistrice Slovenskej Ladislav Galko "Záslužný diplom" za ochotnícku a hudočnú činnosť miestnej dychovej hudby sa uplynulé obdobie.

Cô výročie  
Dychovej hudby

V tomto roku sa zúčastňuje dychová hudba súťaže v Trenčíne na krajskom kole ŽUT. Dychovka reprezentovala Západoslovenský kraj a po veľmi dobrej hre získava ďalšie prvé miesto.

x

Na sklonku roka a na základe dobrých výsledkov v činnosti celej dychovky, táto sa rozširuje o ďalších mladých muzikantov ktorí boli prijati do učenia: Vlado Benčič r.1936, Belaj Ján r.1940, Brúder Milan r.1936, Grebeči Augustín r.1938, Grebeči Cyril r.1938 /neskorší majster športu v spieraní/, Loppreis Kamil r.1936, Noskovič Michal r.1937, Orth František r.1935, Rolák František r. 1935, Tanáč Dušan r.1938, Vlček Albert r.1937.

x

Už počas prvého roka spoločného hospodárenia v JRD vo Dvorníku narazili družstevníci na niektoré pre nich zámer neriešiteľné problémy vyplývajúce zo začiatkov. Jeden z prvých bol napríklad rozdelenie úrody po ekonomici hospodárskeho roka, lebo nenašli naň kTÚŠ. Ďalej to bolo uskladňovanie úrody obilia, keď sa javil akútny nedostatok skladovacích priestorov. Tento však čiastočne vyriešili zabratím miestnosti školy a ich chodieb počas letných školských prázdnin, ďalej využili budovu OB, povalek a sýpky väčších gazdov. Aj samotná organizácia práce viesla počas celého roka, hlavne v polnej skupine, keď sa okopaniny nerozdelenovali na osobnú obrábku a výctky tejto práce sa prevádzali spoločne. A keďže neboli viacerí vo vlastníctve aj na obrábanie v držbe stredných a väčších vinohradníkov-rolníkov, bolo vیدať na veľkých honoch rolí pracovať najviac čien z radosť kovočl-

organizácia  
práce na JRD

nikov, časť malých rolníkov a pri nedostatku práce sú  
mí brigádnikov s povročitných návodov z mestu.

A keď príšlo k ročnému výkľutevniu odmen sa  
zoznámalo, že najviac majú zaobolené malí rolníci  
a kovorolníci na JRD, ktorí tí čo vlastnili viacie vý-  
nosy vinic vo svojej držbe, mali mnoho odpracovaných  
pracovných jednotiek na vloženú výmeru ornej pôdy,  
z ktorých počet jednotiek mal každý člen odpracovať.

nedostatky v  
práci JRD

Chýbajúce pracovné povinnosti, ktoré mnohí výšší  
rolníci nesplnili na ornej pôde, mali tiež finančne  
vyrovnať v hotovosti a odovzdať do pokladne JRD. Tieto  
peniaze mali potom dostať tí, čo na vložení pôdu do  
JRD odpracovali naviac predpísaných PJ. Kto väčší  
rolníci sa však združali doplaciať za nevykonané prá-  
ce na ornej pôde oddôvodňujúc to tým, že sú to značné  
finančné čiastky, pritom si zrejme zatajili ich veľké  
prijmy z vinohradov...

Správa JRD vidiac tieto nedostatky, ktoré sa pre-  
javili pri odmenách za vykonané práce na poli, rieši-  
la tento pálčivý problém tak, že založila všetkym čle-  
nom tzv. osobné karty na účte a tak dlhobocu zatajila tých,  
ktorí nepracovali na poli a na druhej strane tieto mzdy  
pripísala na osobný účet v prospech tých, ktorí tam sku-  
točne pracovali. Toto sa však negatívne prejavilo u ma-  
lých rolníkov a kovorolníkov, ktorí začali odmietať pra-  
covat nad normy vidieť, že nebude ani tekto im zabezpe-  
čená pravidelná finančná odmena.

osobné karty  
na JRD

x

Miestna DO KSS vidieť, že pomery sú v družstve zhore-  
šujú, hľadala východisko v prechode JRD z II. typu na vyš-  
ší a začala v obci raziať heslo dňa podľa zásady "koľko  
dáš práce, toľko dostaneš pláce". Na to po prieskume si-  
tuáciu zistili, že tohto II. typu sa držia zubači-nechťami  
hlavne bohatší rolníci, držitelia vinohradov a tak prišli

členovia DO KSS na následku riešiť tento väčší prob-  
lém založením IV. pracovnej politkej skupiny, ktorá i v  
starom systéme II. typu mala byť začiatok pracovnej politky  
Prevádzkového poriadku či III. typu JRD.

Na čelo tejto skupiny sa postavil skúsený člen  
strany Emiel P a Š u n g , ktorý si sám utvoril sku-  
pinu z 215 besseneckov, 31 malých a 9 ostatných rolníkov.  
Začali hospodáriť na pôde svojich členov, na bývalej  
urbárskej, cirkevnej a ako aj opustenej pôde. Táto sku-  
pina sa naraz stala prakticky najsilnejšou výrobnou  
jednotkou v družstve. Kolktív sa postupom času strelil,  
vytvorili sa tu dobré medziľudské a pracovné vztahy a  
tak za svoje vynikajúce pracovné výsledky v prácach  
bol pravidelne vyhodnocovaný stále ako najlepší kolek-  
tív JRD.

*vytvorenie no-  
voj políciej  
skupiny v JRD*

Táto pracovná skupina mala byť ako vzorová bunka a odrazovým mostíkom pre založenie JRD III. typu v obci. Preto jej bola aj venovaná veľká pozornosť zo strany DO KSS a ostatných orgánov, ďalej bola dotovaná dosta-  
točným strojovým zariadením, umelými hnojivami a v prí-  
pade potreby počas nárasových prác aj brigádnikmi z patronátnych podnikov z mesta. Táto skupina mala nielen dobré pracovné výsledky vyplývajúce zo správnej organi-  
zácie prác, ale aj výplaty sa stávali pravidelnými raz do mesiaca a to bol už signál pre vstúpenie ostatných rolníkov do vyššieho typu JRD.

*člavné sku-  
piny*

Prv než skončíme z jednou z ďalších futbalových generácií, ktorá sa objavovala na ihriskách doma ako aj mimo obce po druhej svetovej vojne, pozrieme sa na ich niektoré futbalové výsledky z roka: Benzinol 4:2, "V "C: 1:1, Prievoz 0:3, Stolwerk 2:3, DOZÁB 3:1, Techno-  
kovo 5:1, Kovosmalt 5:2, SNB 3:2, Sklov 2:2, JUR 3:2, Čeklís 0:8, ČSSZ 0:4, Dynamitka 1:2, Záh. Bystrica 4:2.

*futbalové vý-  
sledky*

Z týchto futbalistov  
sa najviac za toto obdobie  
v súčasnej zostave objavovali  
tieto mená: Fekete Vojtech, Galo  
Alojs, Peterman Jozef r.1922, Búčka  
František, Libenský Igor, Jarůš Milen r.  
1927, Horáček Ján r.1927, Žeman Vladimír r.  
1927, Brádler František r.1930, Krištofič  
Michal r.1923 a Josef Žeman.

Stredali títo hráči: Bednár Florian r.  
1929, Dvorák Rudolf r.1920, Fekete Pavol r.1929,  
Čaňo Jaroslav r.1928, Grof Karol r.1922, Horáček  
Jozef r.1925, Jajcaj Jozef, Kebis Ján r.1922, Kriš-  
tofič František r.1922, Révay Andrej r.1925, Dibens-  
ký Jozef, Tibenský Karol r.1930 a Vlček Eduard r.  
1924.

- o -

1952 -

Pri nastávajúcim agitačnom období za vysšího typu JRD v obci, mali agitátori už čiastočne zlahčenú situáciu na základe dobrých pracovných výsledkov už existujúcej skupiny Emila Fačunga a tých aj predpokladly vytvoriť si JRD III. typu aj pri niestruchých špecifických podmienkach.

Výsledkom presvedčovania malých a stredných rolníkov sa prvý nábor podaril a do tohto výššieho typu vstúpila väčšina rolníkov aj z ich pôdou. Činnosť JRD III. typu vo Dvorníku sa začala prejavovať už v septembri po skončení hospodarskeho roku. Jeho prvým predsedom sa stáva nikt iný ako Emil Fačung.

Pre začiatok bolo vytvorených 6 polných, 1 viennohradnícka a 1 živočíšna pracovná skup. a. Mená prvých polných skupiniekov družstva: Bednár Alojz, Fačung Štefan, Nádašdy Ignác r.1900, Panák Alojz, Panák



Sobáňk r. 1912, vodcím hivodnínej výroby sa stáv.  
Zemom Božič, ktoru vinohradníctvo brúdar Štefan.

Stav Štenskej základne, pôdy a stavov hospodárs-  
kych sviestov k 31.12. bolo následovne:

	Súmcasť JRD
pôda a lemovanie	306
zemná pôda a lúk v ha	1211
vinohrady v ha	69
stavy dobytka v ks	
- hov. dzí	413
z toho kráv	142
česípaných	505
prasnic	64
koň	70
slepok	1028
hodnota majetku JRD	,062 mil. Kčs

X

I tento rok je úrodný na úspechy miestnej dychového súťaže v duchovky  
vej hudby, keď hned v máji na celoslovenskej prehliadke  
ŠÚT získava ďalšie prvenstvo v rámci súťaži duchových  
hudieb v kraji. A to sa už zaujímajú o mladé talenty z  
duchovky aj profesori bratislavského konzervatória. Do  
ich ruky padli neskôr úspešní absolventi tohto konzer-  
vatória ako Milen Jedo, Titus Pilný, Marcel J. slovenský,  
Albert Vlček, Gusto Grobeči, Alojz Orth, Vlado Benčíč, Mi-  
roslav Zeman aby takmer do jednoho sa stali neskôršie  
platnými hráčmi v profesionálnych teleskoch ako ŠĽUK,  
Slovenská filharmonia, VUS, Čsl. rozhlas a iné.

- 0 -

1953 -

Začiatkom roka prijíma miestna duchová hudba vo  
Dvorníku na slávnostnom koncerte názov "Vajnorák", odložený

je známu pod výnimočným menom. Koncert sa konal pri príležitosti prezentácie "Litovnej Stundarvy", ktorú bolo dychovke pridelenú na trvalo radou Ž. V. Bratislav. sa vynikajúco zásluhy o rozvoj Hudovej tvorivosti na územku dychových hudieb, ktoré sú rozšírené do štátnej súkromnej v obci.

**zásluhy dychové  
hudby**

x

V tomto roku sa 27. júna zúčastňuje dychová hudba Vajnorák na prehliadke a súťaži dychových hudieb na Zimnom Stadióne v Brne na celoštátnej prehliadke, keď predtým si výbojovali prvenstvo v Košiciach na celoslovenskej súťaži ĽUT a takto mali právo zastupovať Slovensko ako jeho víťaz na celoštátnej prehliadke. Náročnému bimenskému poslucháčstvu zahral skladbu od Karola Pádivého "Sedliacka" a od toho istého skladateľa vtedy ešte takmér neznámu jeho skladbu "Vajnoráková polka", ktorá mala nevšedný úspech. Po týchto skladbách nasledovali veľké ovácie vyše 20 tisíc účastníkov prehliadky ĽUT po obe dni.

**Vajnorák v  
Brne**

V septembri sa začínajú nové pravidelné prehliadky dychových hudieb v rámci ĽUT v Rači, kde Vajnorák získava už tradičné prvé miesto.

x

V priebehu roka sa prihlásili do učenia do dychovéj hudby ďalší mladí adepti: Levkovič Kamil r. 1942, Orth Vojtech r. 1937, Pilný Pavol r. 1939, Pandl Cyril r. 1937, Turenič Vojtech r. 1942, Vitčič Marcel r. 1941, Vitézloš Vlado r. 1940, Zeman Kamil r. 1939 a Žeman Vlado r. 1943.

**noví Hudobníci  
v dychovéj hudbe**

x

Aj futbalisti sa hlásia k slovu vo Dvorníku, keď znova oživujú svoj športový futbalový oddiel. Začínalo sa to prestavbou mužstva z hráčov, ktorí sa nachádzali doma a aj z tých, ktorí sa vracali z vojenskej prezenčnej služby a takto doplnení aj dorastencami začínajú písat ďalšiu kapitolu miestneho futbalu. A práve toto novozostavené mužstvo dosiahlo v krátkej dobe pomerne pekné úspechy, najmä v turnajových súťažiach.

prvostavba futbalového oddielu

x

Prvý z jedných turnajov sa konal v dňoch 14 a 21. júna v Ivánke, kde sa okrem domácich zúčastnili v hre aj hostia z Bernolákova, Jura a Dvorníka. Po vyžrebovaní v prvom zápase sa stretli domáci s hráčmi z Dvorníka s ktorými sa im podarilo len remizovať 3:3, avšak lôšom postúpili domáci do finále. Všetky góly za hostí zaznamenal vtedy sa javiaci výborný strelec pravé krídla Pavol Fašung.

V boji o tretie miesto sa 21. júna stretli na ivánskom ihrisku v predzápase Dvorník a Jur, keď futbalisti Dvorníka priam deklasovali jurských futbalistov v pomere 7:1, ktorý výsledok sa zrodil ešte v prvom polčase. Streleckú pikantériu gólov zabezpečili J. Zeman 3, P. Fašung a Vlado Zeman po jednom a na dôvažok dal ešte Vavro Belovič 2 góly.

Ešte prenikavejší úspech dosiahli futbalisti Dvorníka v júli na ďalšom pohárovom turnaji v Bernolákove, kde sa zúčastnili okrem domácich futbalistov mužstvá z Dvorníka, Ivánky a Veľkého Bielu. V prvom vyžrebovanom zápase za veľkej pálavy porazili po tuhom boji futbalisti z Dvorníka ivánských susedov v pomere 4:3 a na bydúci finálový zápas z Veľkým Bielom sa vytiahli výsledkom vo svoje prospech v pomere 3:1 a tým prvenstvom získali aj pekný putovný pohár.

futbalový turnaj  
v Ivánke

futbalový tur-  
naj v Bernolákove

x

Zostava mužstva Dvorníka, ktorá dosiahla tento vynikajúci úspech, bola vari najlepšia za celé de-  
satročné trvania posledného obdobia trvania klubu:  
v bráne Vojtech Fekete, v obrane Vlasto Zeman r.1925,  
Cyril Panák, v zálohe Vlado Zeman, Albert Fekete r.1934,  
Vojtech Grebeči a v útoku Pavol Fašung r.1935, Zeman Zeman  
r.1935, Jozef Zeman, Miro Zeman r.1933 a Vavro Belovič.  
Striedal Ferdinand Jaslovský r.1934.

Ostatné ďalšie výsledky roka- Slavoj 13:0 a 4:0, futbalové výs-  
závod mieru 3:1, Ivánka 1:3 a 1:1, Bernolákovo 0:0 a leďky  
0:4, Pod. Biskupice 2:2 a 0:1, Devínska Nová Ves 1:5,  
Vysoká pri Morave 4:1 a 5:1, Záhorská Bystrica 1:0 a  
1:3, Lamač 5:1 a 3:2, PDA Brno 1:2, Kablo 3:2, Pravda 4:2,  
Slovan "B" 1:3, Jur 1:4.

Sokol Dvorník v závere majstrovskej sútaži Bratislava-okolie obsadil 6 miesto so ziskom 16 bodov.

x

Veľký športový úspech dosiahli v septembri aj volejbalisti z Dvorníka, ktorí reprezentovali Dobrovolnú športovú organizáciu /DŠO/ v rámci Západoslovenského kraja na prvej oblastnej sútaži volejbalových družstiev v Novom meste n/Váhom, kde skončili na veľmi čestnom tretom mieste za účasti zástupcov volejbalových reprezentantov stredoslovenského a východoslovenského kraja, ktoré kraje zastupovali po tri volejbalové družstvá. Hned na to o 14 dní reprezentuje Dvorník za DŠO Západoslovenský kraj na celoštátnnej volejbalovej sútaži v Čejči na Morave.

x

Prvé výsledky hospodárenia v JRD III. typu pri homečnom bilancovaní hospodárskych výsledkov za rok boli pomerne slabé. Dosiahla sa hodnota pracovnej jednotky vo výške 16.-Kčs vo financiách, kym v naturáliach 2,30 kg obilia. Pri tom mal ešte každý člen družstva 10 árov záhumienky vinohradu a 40 árov ornej pôdy.

Pričinou počiatocných nedostatkov, ktoré sa prejavili v hospodárskych výsledkoch, vidieť v komplexnosti nedostatkov v organizácii prác na niektorých hlavných úsekokach. Tak v živočíšnej výrobe narázilo JRD už pri preberaní dobytka od súkromných hospodárscoch rolníkov a aj samotných družstevníkov na nedostatky v tom, že väčši tito odovzdávali dobytok na sústredenie vo veľmi slabej kondícii, ďalej nebolo nimi dodané ani predpísané množstvo krmív. U dobytka všetkých druhov sa prejavila podvýživa, potom niektoré trpeli chorobami ako je sujeského choroba, bruce-lóza kráv, u ošípaných infekčná hnačka, u hydiny mor a cholera ako aj kokcidióza u kurčiat.

nedostatky  
JRD

Ďalšou nepriaznivou okolnosťou bola skutočnosť, že nebola dostatočná možnosť ustajnenia týchto hospodárskych zvierat a tak sa museli tieto umiestňovať najprv do bývalých drevených stodôl na rýchlo pre tento účel adaptovaných kde dobytok i ďalej chátral. Situácia na tomto úseku trvala ešte ďalšie štyri roky, keď sa potom začala postupne zabezpečovať investičná výstavba budov JRD.

ustajnenie  
dobytku na  
JRD

V ďalšom úseku výroby ako sa neskôr ukázalo vari v najdôležitejšom, bola otázka vyriešenia výroby na vinohradníckom úseku, kde už od samotného počiatku bolo najnepriaznivejšie hospodárenie. Pri založení III. typu JRD prevzalo vedenie družstva od členov do spoločného užívania 60 hektárov vinohradov, ktoré boli roztrúsené po celom chotári v 5 až 15 árových parceliach v celej karpatskej oblasti od Rači až po susedný Jur.

vinohradnícka  
výroba

V prvej etape spoločného hospodárenia bola organizácia taká, že každý člen z vloženej výmery viníc si vybral pre seba 10 árov záhumienku a zbytok obrábal sám na PJ. Keďže mnoho obrábatelov viníc nevstúpilo do JRD, boli medzi družstevními vinohradmi roztrúsené aj

zúčastnené hospodáriacich držiteľov. V tejto dobe boli  
ešte vinice na kolovom vedení a úzko vysúdzanú, tak-  
že sa nemohla použiť žiadna mechanizácia. Po zmenen-  
í, že všetky práce sa vykonávali ručne a preto aj vý-  
nosy z týchto rokov sa pohybovali v úrodnosti hrozna  
medzi 25-40 q na hektári, čo nebolo adekvátnie voči ná-  
kladom, lebo ručné práce presahovali náklady ročne vyše  
700-800 pracovných jednotiek.

výnosy vo  
vinohradoch

- o -

1954 -

Ked bol dychový súbor Vajnorák na vrchole svojej umenieckej dráhy nepoznajúc iné umiestnenie v súťažiach než prvé miesta, býva pravidlom že nastáva sebauspoko- jenie u samotných aktérov hudby. Niektorí starší hudobníci nevenovali patričnú pozornosť pravidelnému nácviku a mladší, i keď snahou, nastačili svojimi schopnosťami k zrelému výkonu a výsledok bol ten, že na nastávajúcej krajskej prehliadke v Bratislave obsadil Vajnorák už len druhé miesto za dychovkou z Devínskej Novej Vsi. Toto netradičné druhé miesto bolo sice pre hudobníkov dychovky Vajnoráka kruté, ale zároveň aj poučné. Rozobera- li sa situácia v hudbe a našli hneď spoločného menovateľa venovať zvýšenú pozornosť pravidelnému nácviku a usi- lovať získať stratenú pozíciu. Správnosť tohto zámeru uká- mal krátky čas...

pohľad dycho-  
vej hudby

x

Tchoročná futbalová sezóna sa nezačalo ružovo vy-  
víjať pre futbalistov z Dvorníka, ba práve naopak. Lebo už v začiatku sezóny zo siedmych zápasov 5 prehrali, je-  
dem sa skončil remízou a len jediný vyhrali. Tu máme do-  
kazateľné niektoré výsledky, ktoré hovoria jasnou rečou:  
Stavokombinát 1:4, DOZÁB 5:4, Slávia "B" 0:4, Dynamo Spoj  
2:4, Veľké Čaníkovce 3:3, Slovan "C" 1:2 a 0:9, Kablo "B"

futbalové  
výsledky

3:6 a 3:1, Myšlenice 4:1, Tatran 7:0, DEMB 1:2 a 5:3,  
Zevosmalt 1:1, ČM Bratislava "A" 3:1 /priateľský zá-  
pas s nastávajúcim majstrom prvej ligy/, ZENIT 3:0,  
Dohor 1:3, Rača 0:1, BEE 4:0, Ivánka 1:1, Dimitrov 4:0,  
Tatran Prešov 1:4 /ďalší prvoligista na čele s odchovan-  
com brankárom Karolom Pibenským/, Prievoz 3:0, Lokomotíva  
2:2, Slavoj 3:2.

- o -

1955 -

Pre stále nepriaznivú situáciu na úseku vinohrad-  
níckej výroby na JRD, rozhodla sa správa riešiť túto **vinohradníctvo**  
situáciu radikálnymi opatreniami i keď sa to spočiatku  
prečilo mysliam držiteľov vinohradov zo strany druž-  
stevníkov. Vedenie družstva napriek týmto nepopulárnym  
zásahom narazilo hneď v úvode na ďalšie problémy, ako  
bola otázka hnojenia viníc či už prirodzenými, alebo ume-  
lijmi hnojivami. Keď chceli riešiť ctásku hnojenia najprv  
prirodňím hojom, konštatovali že práve tento ide na vrub  
spotreby pre rastlinnú výrobu, najmä pokial sa týkalo  
ukopanín. Situácia bola vyhrotená aj tým, že JRD nemalo  
dostatok štepov a ani ich v tomto období nemalo kde  
nahrať.

I za týchto, nieskedy zdalo sa byť objektívnych ľaž-  
um, predsa správa JRD prikročila na základe vypraco-  
vaného dlhodobého plánu obnovy viníc k ich vysadeniu  
vilechtilými odrodami. Najprv sa to začalo s budováním  
vinníčkového spôsobu viniča a reálnosť tohto smelého  
plánu dokázali neskoršie vynikajúce hektárové výnosy  
všetkých vysadených odrod.

x

Ak hodnotíme i tohoročnú činnosť futbalového od-  
delu vo Dvorníku, tak sa dá konštatovať jeho súčasné

vylepšenie hry počas celého roka, lebo sa futbalistom podarilo vyhrať majstrovskú súťaž MVRVŠ II. triídy v Bratislave a zabezpečiť si tak postup do vyššej súťaže. Súčinnosť jednotlivých formácií, najmä útočného radu, signalisoval už spočiatku nádej na úspech. Vedľa končného ročného súťažného obdobia z 32 zápasov sa im podarilo vyhrať 24, dva razy remizovali a len 6 krát okúsili trpkosť prehry. Mali ešte vysoko aktívne skóre v pomere 116:48 gólov, pričom ich najlepší strelici roka boli Jaro Gašo 29, Jozef Žeman 27 a Pavol Fašung 23 gólmami.

**činnosť futbalistov**

x

Futbalové mužstvo Sokolu Ostromík sa zúčastňuje i tohto roku na tradičnom futbalovom turnaji v Bernolákove, kde v prvom zápase porazili mužstvo z Veľkého Bielu v pomere 3:1, ale vo finále sa im neučilo zostatok síl a podlahli domácim hostiteľom v pomere 2:3. Tento finálový zápas bol poznačený nielen tvrdou hravou zo strany domácich, ale aj zranením hráčov hostí a to Cyrila Pernáka, Jozefa Žemana a na dôvažok bol ich hráč Milan Belovič dokonca aj vylúčený z hry.

**futbalový turnaj  
v Bernolákove**

Niekoľko ostatných výsledkov: Slovnaft 6:1 a 2:3, Hlučinonemí 4:1, ČH "C" 3:1 a 3:0, Dúbravka 5:0 a 2:0, Slavoj 8:0, Závod mieru 4:0, Lamač 4:2 a 3:1, Energia "B" 4:2 a 3:0, Tatran 4:1 a 6:1, Prievoz 2:0, Mikulov 3:3, Stavokombinát 7:0, Machnáč 7:0, Ivánka 3:0, Rača 1:4.

**výsledky oddielu**

- o -

1956 -

V januári pri príležitosti 90-výročia založenia miestnej dychovej hudby schádzajú sa na slávnostnom koncerte v Osvetovej besede poriadajúceho jubilanta roční hostia z Prahy, Brna, ako aj zástupcovia kultúr-

**90 ročné jubileum hudby**

no politických složiek MF, ktorí spoločne s domácim publikum oslavili toto jubileum.

Za dirigentským pultom sa stredajú kapelníci ako host Matej Belaj a domáci Fero Fekete. Po tomto slávnostnom koncerte v družnej debaté zúčastnení hostia sú živo zaujímajú o históriu hudby, jej súčasnosť a jej plány do budúcnosti. Na záver diskusie za hostí z Prahy poďakoval hudobný skladateľ Chvalkovský za príjemné prežité chvílky asi v tomto zmysle: ....jen hoši směle a neustávejte, húba je krásná vec, netušil jsem že něco takového dovedete a než jsem vás slyšel hrát..."

V marci odprevádza dychovka účastníkov zjazdu JRD na ceste k rokovaniu do Prahy, v júli víta na letisku v Ivánke delegáciu ZSSR na čele so s. Chruščovom a o pár dní na tom istom letisku štátnu delegáciu z Vietnamskej demokratickej republiky vedenú ich prezidentom Ho-či-Minom.

x

Po takmer trojročnej stagnácii divadelníctva vo Dvorníku, ožíva divadelný krúžok v mieste zásluhou starších ochotníkov na čele s Jozefom Žemanom ako hercom a rezisérom. Účinne mu začal pomáhať ďalší pomocný režisér Štefan Daniš a takto obaja za úzkej spolupráce s mladými nádejnymi hercami zakladajú nový Divadelný krúžok pri OS, pod ktorým názvom vystupujú stále.

Prvé ich vystúpenie pod týmto novým názvom sa konalo koncom roka v decembri, keď sa súbor predstavil obecenstvu komédiou "Chudák manžel" od známeho francúzskeho dramatika a spisovateľa Julesa Moliéra. Týmto vstúpili miestni ochotníci do novej tvorivej etapy jeho jestvovania. Hned v ďalšom siedede nacvičujú a predvádzajú hry rôznych žánrov ako "Surovô drevo", "Katarína

"Havranová", a komédiu od juhoslovenského autora Dobričanina "Spoločný byt". S touto hrou sa predstavili aj na patrom miestnom JRD v Prusáňkach na Morave.

X

Opakujúce sa nedostatky na miestnom JRD či už na úseku organizácie výroby, alebo sľebšie výsledky v hospodárení, boli alarmujúce. A preto aby sa plnili uznesenia strany a vlády, prišli verejní činitelia na to, že v prvom rade je treba v mieste rozšíriť členskú základňu v družstve. S prijatých uznesení DO KSS plynuli zámery na strhnutie do radov JRD všetkých ostatných malých a stredných rolníkov stojacích vedľa družstevnej myšlienky. A tak sa prikročilo k reálizovaniu náboru tak, aby v konečnej fázi bolo už vytvorené celoobecné JRD vo Dvorníku.

Do presvedčovacej akcii sa zapojili ako obvykle v prvom rade politickí pracovníci Obvodného výboru KSS IV a vedúci pracovníci HV mesta Bratislavu ako aj pracovníci bratislavských závodov. Tito vedno s agitátormi miestnej DO KSS a masových organizácií plne si uvedomili dôležitosť tejto akcie a vzorne si ju splnili, čo dokázali konečné výsledky agitácie.

Záverečné hospodárske výsledky JRD pred ukončením agitácie za celoobecné JRD v mieste vo výrobe živočíšnych produktov na 1 ha ornej pôdy:

- mlieko	331 lt
- mäso	59,4 kg
- vajcia	113 ks

X

**Nábor do JRD**

Sokol Dvorník, ktorých futbalisti začali hrať v tomto roku vyššiu súťaž, nezastihol v dobrej forme, ba práve bol vari najslabší z futbalových rokov oddielu. I keď prvé výsledky dávali nádej na akú takú hru, neskôr sa prejavil opak či už v priateľských alebo majstrovských zápasoch. Porovnajme to preto výsledkami: Stupava 0:2, Matador 0:1, Frievoz 2:3 a 1:2, Kablo "B" 3:1 a 2:4, ŽENIT 7:1, Rača 2:4 a 1:3, Energia 0:5, Lemač 2:7, Petržalka 1:3 a 2:1, Dimitrov 0:4 a 1:2, Stavokombinát 1:5 a 2:3, ČH "B" 0:7, 2:2, Spoje 2:5 a 2:2, Pravda 2:1 a 5:4, Senec 0:4, Záhorská Bystrica 1:4, 4:2, Mikulov 0:3, Jur 1:1, a pod.

- o -

1957 -

V auguste sa konal vo Dvorníku verejný pohovor s občanmi so zameraním na založenie celoobecného JRD v meste. Tohto pohovoru sa zúčastnil aj sám primátor ÚNV Ján Šebík, ktorý v mene rady ÚNV a mesta prisľobil, že ak miestni občania dokážu založiť celoobecné JRD, tak Dvorníku bude vratený späť názov Vajnory po tom názve tak túžili. A stáva sa táto požiadavka reálne, lebo k 1. októbru sa utvára v meste celoobecné JRD s ním od 1. januára 1958 sa názov pripojenej obce mení na staronový Vajnory.

x

Do celoobecného JRD vstúpili všetci zostávajúci významní rolníci, mimo družstva zostalo len pári kovorolníkov s nepatrnanou výmerou pôdy. Predsedom tohto celoobecného JRD sa stáva staronový predseda Emil Fašung, ktorý preberá družstvo v tomto stave:

- počet členov 670, z toho výkonných vyše 400
- výmera pôdy 1264 ha, z toho 1032 ornej, 96 viníc a 111 lúk
- stavby dobytka hovädzieho 754 ks  
z toho kráv 334

ošípaných	1140
z toho prasníc	120
koní	65
slepok	3663
- celková hodnota majetku	16,300 mil.Kčs
- Živočíšna výroba na ha ornej pôdy	

mlieko	422 lt
mäso	91,4 kg
vajcia	141 ks

- Výrobné odvetvia družstva: hydinárska farma, zeleninárstvo, rastlinná a živočíšna výroba, pridružená výroba a rôzne, -

- Vzrast JRD v investičnej výstavbe:

3 maštale K 96  
2 telatníky s kapacitou až 60 ks  
2 výkrmne ošípaných až 40 ks  
2 matečníky  
15 sušiarní na kukuricu  
10 silážnych jám  
10 kurníkov  
1 kačačník.

**investičná výstavba JRD**

Investičné náklady vo výstavbe týchto nových zariadení predstavovali sumu 6 miliónov Kčs, pričom bolo ešte na melioráciu polnohospodárskej výroby vynaložené 9,6 mil.Kčs.

x.

Jedným z výrobných prvkov na JRD bola aj novovyttorená zeleninárska skupina, ktorá spočiatku bola akouasi "popoluškou", lebo predtým sa v chotári obce na JRD nepěstovala zelenina vo väčšom rozsahu. Vedenie družstva i tu hľadalo možnosť zabezpečiť si ďalšie finančné zdroje a vidieť, že v meste boli pomerne slušné ceny zeleniny, navrhla správa JRD vyčleniť 6,5 ha pôdy a zeviest pestovanie zeleniny s týmito plodinami: paprika, paradajky, záhradky, cibula, kaloráb, mrkva a ostatné druhy. Z prvých úrod zeleniny sa táto s časti spotrebovala v spoločnej družstevnej jedálni a ostatná časť putovala na trh do Bratislavu. Neskôr sa dopestovaná zelenina predávala aj v družstevnej predajni vo Vajnoroch.

**pestovanie zeleniny**